

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies tertius et quartus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Inventio Reliquiarum S. Petronii, aliorumque Sanctorum Auctore anonymo
Ex Chronico monachorum S. Stephani Bononiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72907](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72907)

AUCTORE
GALESINIO.

disset, quo in dies ingravescente, obitus sui tempus instare sentiret, clericos ad se suos vocavit, eisque Ecclesiam, ac fidem orthodoxam, quam gravissima potuit, oratione commendavit. Paulo post, cum omnia Sacramenta religiose percepisset, Deum sancte precatus, Theodosio et Valentiniano imperatoribus, migravit ad cælum *g*, qui multis etiam post obitum miraculis clarus *h*, ut præcipua a Bononiensibus coleretur religione, promeruit *i*. Ejus corpus in ecclesia sancti Stephani sepultum est, quod multis post seculis, divino consilio, civitati ignotum, Innocentio secundo Pontifice, inventum est *k*, dum sacras reliquias Henricus episcopus recenseret, quas in ea ecclesia extare, a majoribus traditum erat. Itaque, invento beati episcopi Petronii corpore, sanctum est, ut, quo die illius obitus, eodem coleretur inventio, biennii indulgentia in octo sequentes dies concessa. Quam ob causam canonicarum horarum Offitium, jam inde ab eo tempore in ejus honorem sancte institutum, illis octo diebus pie religioseque perpetuo celebrat ecclesia Bononiensis *l*.

ANNOTATA.

- a Vide num. 43 et seqq. Comment. præv.
 b Consule de his dicta num. 48 et seqq. Comment. præv.
 c Vide de binis hisce templis num. 49 et seqq. Comment. præv.
 d Vide de illo miraculo dicta num. 86 et seqq. Comment. præv.
 e Vide num. 77 et seqq. Comment. præv.
 f Vide num. 67 Comment. præv.
 g Sub annum 430. Vide num. 85 et seqq. Comment. præv.
 h De miraculis vide num. 83 et seqq.
 i Vide de cultu S. Petronii Commentarium prævium a num. 90.
 k Inventio corporis S. Petronii aliarumque reliquiarum contigit anno 1141; cujus descriptio, ab auctore æquali et rei gestæ teste oculato facta, mox subjicietur.
 l Officium et Missam S. Petronio propria dedi a num. 94.

INVENTIO

Reliquiarum S. Petronii, aliorumque
Sanctorum

Auctore anonymo

C Ex Chronico monachorum S. Stephani
Bononie.Ex occultis
ignoratisque

Cum omnis eloquentiæ præclara urbs Bononia doctrinis inter ceteras mirifice splenderet, variis et altividi in omnibus honoris deferret eminentiam, inclitam S. Stephani ecclesiam, a beatissimo olim Petronio, sanctæ Bononiensis ecclesiæ episcopo, a primævo ædificatam *a*, et Jerusalem typice vocatam, divina pietas visitare dignata est; quam quidem idem Reverendissimus præclaris decoraverat honoribus, et plurimorum pretiosissimis Sanctorum ditaverat reliquiis, easque ne perdidis iniqua aliqua subripiendi crudelissima, aut violenter auferendi quandoque panderetur audacia, diversis occultandi tumulis exhibere curavit solertiam *b*: quarum vero scriptura, non loca, publice dumtaxat nomina posteris denotaverat: inventa enim ipsa scriptura in quodam libro fuerat, quæ intra tres Sanctorum pignora fuisse capsas in prædicta ecclesia asserebat abscondita. Cum autem, jam plurimis exactis temporibus, oblivioni quasi ab omnibus mandarentur, neque a quolibet colerentur, quia ab omnibus ignorabantur, Dominus, inquam, Jesus Christus, qui ante reges et præsides suum sanctissimum nomen jusserat a suis fidelibus presentari, eosque fulgidis fecerat coronis deco-

rari, ipsorum noluit memoriam ab humanis laudibus semper fieri mentibus incognitam vel oblitam, sed ut præclaris laudibus et dignis quotidie a fidelibus celebrentur eorum merita voluit honoribus. Perspecta itaque atque sæpius præmemorata scripta ab abbate, monachis præfatæ sanctissimæ ecclesiæ perlecta, inter se invicem diligenter multotiens quærere cœperunt, et, ubi perscriptæ latuissent capsæ, ab antiquioribus perquirere studere. Cumque de hoc sæpissime eorum animos variis aggravarent opinionibus, ad eorum... *c* quandam sub S. Isidori arca absconditam revocaverunt *: nec enim intueri a quolibet poterat; sed cum præfati S. Isidori basilica noviter ædificaretur, antiqui, qui tunc aderant, ab una parte eam perspexerunt, et prædicto abbati atque monachis ea omnia multotiens retulerunt.

2 Quibus itaque omnibus auditis atque percognitis, prælibatus abbas cum domino Henrico *d*, reverendissimo sanctæ Bononiensis ecclesiæ episcopo, et quibusdam monachis et sapientioribus vicinis communicato consilio, prædictam arcam inquirere cœperunt, et eam, in qua beati Isidori *e* corpus jacebat, seorsum amoverunt, et sic demum cum magno labore vix ad prædictam attingere valuere: erat quippe fortissimo muro circumclusa, et desuper inter eam et superiorem terram et marmoribus valde onerata, atque super eam in marmore quodam insculptum nomen fuerat Symon *f*. Interea vero cum præsentem prædicto domino episcopo et abbate atque monachis *g*, et quamplurimis aliis, qui ad hoc opus exercendum extiterant, prædicta aperiretur, ineffabile corpus invenerunt, et ab utraque parte arcæ litteras postpositas de præfato nomine perspexerunt. His itaque omnibus ita gestis, quæ S. Isidori etiam fuerat, aperuerunt: qua vero aperta, beatissimi corpus *h* aliorumque plurimorum et præcipue Parvulorum ossa, qui pro Christo ab Herode interempti sunt *i*, atque pulcherrimam argenteam capsam, argentea catena colligatam et confixam, invenerunt: quam vero prædictus episcopus cum his, qui secum aderant, diligenter inspiciens, fuisque manibus accipiens, vix eam aperire valuere; in qua vero copiosam multitudinem sanctorum reliquiarum intrâ mirificum pallium involutam invenerunt. Præ tanto gaudio omnes flere cœperunt: impletum ergo in hoc esse intellexerunt, quod Evangelicus sermo declarare videtur dicendo: » Petite et accipietis, » quærите et invenietis *k*. » Quibus nempe omnibus ita prudenter inspectis, maximas omnipotenti Deo gratias reddentes, de ceteris inveniendis maxima cum diligentia quærere studuerunt.

3 Cumque de hoc inter se invicem altercarent, ad sanctam Crucem in loco, qui a B. Petronio figuraliter Golgotha *l* appellatur, unanimiter pervenerunt, et post ipsam in muro ipsius ecclesiæ divino nutu cum malleis perquirere cœperunt, in quo, divina favente clementia, aliam thecam preciosis reliquiis plenam invenerunt: intra quam etiam capsulam auream pretiosam et aliam argenteam pulcherrimam perspexerunt. In aurea vero quamdam unius clavi partem, defixi in manibus vel pedibus Domini, perspexerunt: in argentea autem quædam de sudario Domini particula continetur, sic enim et antiqua videtur declarari scriptura. Sublata igitur omni scripturarum rerum funditus hesitatione, de ceteris nempe quæstio inter eos vehementissime subintravit: sed qui inter maris procellas Petri sanctissimi dubitationem penitus evacuavit, et potentia suæ dextera erigere solet elisos, solvere compeditos, velocissimum inveniendi, quod concupierant, consilium salubre impertire dignatus est. Est enim in ipsa S. Stephani ecclesia ad instar ejus, in quo Dominus noster Jesus Christus positus fuerat, sepulchrum a B. Petronio fabricatum: in ingressu autem ejus a dextris marmoribus pretiosis arca pulcherrima reperitur condita, in qua S. Petronius manna *m* et varias atque innumerabiles Sanctorum reliquias recondere curavit:

A curavit : a sinistris autem ea constructa esse videtur, in qua B. Petronii corpus sanctissimum requiescit : quam cum maximo aperuissent timore, ipsum Sanctissimum aspexerunt, et juxta eum aliam capsam præclaris et innumerabilibus Sanctorum reliquiis repletam invenerunt; tres quoque vitreas phialas intra se sanctissima habentes dona eodem in loco intuentur.

anno 1141 die
4 Octobris,

n

4 Perspectis ergo his atque percognitis a præfato domino celeberrimo episcopo, et a nobis omnibus, qui ad hoc tam sacrum spectaculum insistebamus n, factum est in crastinum, gloriosissima ut hujus rei fama a venerabili episcopo per totam urbem, imo per totam terram Bononiensium episcopii divulgaretur : omnes vero viri et mulieres diversarum regionum, coactis etiam maximis in unum turmis, ad tantum mysterium cum muneribus, quibus poterant, venire studuerunt. Idem vero sacer episcopus per omnes sui episcopii plebes sacras direxit, præcipiendo legationes, ut unusquisque archipresbyter suis clericis et populis hanc sanctissimam sollicite notificaret inventionem, et ut omnes ad tantam honorifice festinanter cum processione et letaniis venirent solemnitate. Insuper etiam omnibus, qui ad hanc deinceps venire studuerunt festivitate, octo diebus ante et totidem postea semper suorum omnium peccatorum duorum annorum prædictus dominus episcopus fecit cum omnibus suis clericis devotissime remissionem. Consules autem et cives Bononienses ante prædictam ecclesiam jurejurando firmaverunt, ut omnes, qui ad hanc tam præclaram dieneceps celebritatem de quibuscumque locis accesserunt, ut prædictum est, octo diebus ante et postea, salvi et securi ipsi et eorum res semper existerent. Patrata vero sunt hæc omnia apud urbem Bononiensem in prædicta ecclesia S. Stephani anno Domini millesimo centesimo quadagesimo primo, quarto Nonas Octobris, in ipsa festivitate beatissimi confessoris Christi sancti Petronii : in qua præclara namque solemnitate constitutum est, firmiterque a præfato domino reverendissimo Bononiensi episcopo, omnique clero statutum est, ut præmemorata Sanctorum Inventio et sanctissimi Petronii solemnitas exinde ab omni Bononiensi populo et totius episcopii in perpetuum fideliter celebraretur, et laudibus præcipuis et dignis honoribus decoretur o.

o
alia aliquando
post

C

5 Post aliquod itaque parvissimum temporis cum a prædicta ecclesia abbate et monachis initum fuisset consilium, ut ecclesia sanctæ Crucis, in qua Golgotha a S. Petronio locus appellatus fuerat, a fundamento murus undique destrueretur, et firmius reficeretur : quem vero, ut statuerant, fodientes, in pavimento ipsius ecclesie pretiosas repererunt arcas cum bitumine firmissime coangustatas, intra quas sanctorum quadraginta martyrum pretiosa continentur corpora p : in unius q vero eorum pectore pulcherrima crux reperitur aurea : qui quidem omnes in uno collocati sunt tumulo, ut, sicut in Christi fide inventi fuere unanimes et concordēs, ita in corporis perseverantia sint semper uniti atque continui r. Interea vero cum prædictæ ecclesie murus circumquaque dirumperetur; in ipso quippe muro prope terram tres capsæ cypressi pulcherrimæ pari magnitudine, ejusdemque qualitatis separatim fuere repertæ : in unaquaque nempe earum argentea capsula... comissa intra pulcherrimum pallium involuta, inventa fuit posita : quæ quoque singulæ æquali quantitate et simili qualitate videntur fabricatæ, et subtilissimo panno et aliis quamplurimis videntur repleri muneribus.

in S. Stephani
templo deteguntur,

6 Dic, inquam, dic, quæso, beatissime Petroni, hujus ecclesie ædificator atque constructor, si tam parvissimæ utilitatis et nullius bonitatis, quæ intra has continentur capsas, intellexisti; quare eas ab humanis obtutibus subtraxisti, et tam latenter infra humum iclusisti, et capsam intra capsam tam diligentissime immisisti? neque de eorum nomine aliquid explicuisti? Si tantæ ho-

Octobris Tomus II.

nestatis eos dignos cognovisti; quare de eorum nomine nihil explicuisti? Respondeat ergo pro te et veraciter dicat perfecta fides nostra, quia præclaræ dignitatis et miræ magnitudinis eas perspexisti; quia vero loci cognitionem et nominis notificationem indagare noluisti, non de ignavia vel de vecordia hæc processerunt, sed de maxima industria sanctaque providentia hoc emanare intellexisti : latronibus enim et raptoribus spem furandi et iniquissimam audaciam depradandi omnimode sustulisti, ipsumque locum semper sanctum custodire et inviolatum voluisti, ipsaque recondita ineffabili sanctitate consistere indicasti s. Quod autem in his tribus esse reticendum, sanctissime Præsul, decrevisti, in ceteris, inquam, omnium requiescentium nomina apertissime omnibus descripsisti; eamque scripturam nobis ad memoriam quasi in testamento reliquisti. Eorum autem, quæ in prima capsula habentur, nomina hæc esse, ut credimus, insinuasti.

AUCTORE
ANONYMO.

7 De pallio, unde involvit Maria Jesum. De præsepio et de sputo t. De mensa, ubi cœnavit, et de reliquiis cœnæ. De corrigia, et de columna, ubi ligatus fuit, et de ligno Crucis. De pallio et de corona spinea. De clavis, cum quibus confixus fuit. De vestimentis et desepulchro ejus. De loco montis Oliveti, unde ascendit in cælum. Reliquiæ S. Mariæ, de vestimentis videlicet et de sepulchro ejus. De pallio memoriæ S. Michaelis u. Reliquiæ S. Joannis Baptistæ, de corpore et de vestimentis. Reliquiæ S. Petri, de corpore et capillis et de barba. Reliquiæ S. Pauli. Reliquiæ S. Andreae. De pallio S. Joannis Evangelistæ. Reliquiæ S. Jacobi, fratris ejus. x. Reliquiæ S. Thomæ. Reliquiæ S. Bartholomæi, uncia pollicis. Reliquiæ S. Jacobi, fratris Domini y. Reliquiæ S. Lucæ Evangelistæ. Reliquiæ S. Matthæi. Reliquiæ de omnibus Apostolis. Reliquiæ S. Marcialis, patella geniculi. Reliquiæ S. Stephani prothomartyris, caro et sanguis, et unus dens, et de lapidibus, cum quibus lapidatus fuit. Reliquiæ S. Mauriti. Reliquiæ S. Juliani. Reliquiæ S. Alexandri. Reliquiæ SS. Tiburtii et Valeriani et Maximi. Reliquiæ SS. Nazarii et Celsi. Reliquiæ S. Christophori. Reliquiæ SS. Viti et Modesti. Reliquiæ SS. Marcellini et Petri. Reliquiæ S. Silvestri. Reliquiæ S. Urbani. Reliquiæ S. Laurentii. Reliquiæ S. Genesii. Reliquiæ S. Germani z. Reliquiæ trium puerorum Ananiæ, Azariæ et Mizaelis. Reliquiæ S. Ermen. Reliquiæ S. Agathæ. Reliquiæ S. Christinae. Reliquiæ S. Cæciliæ. Reliquiæ S. Petronillæ. Reliquiæ S... aa. Reliquiæ S. Martini bb. Reliquiæ S. Simeonis. Reliquiæ SS. Primi et Feliciani. Reliquiæ S. Quintini. Reliquiæ S. Sixti Papæ. Reliquiæ S. Joseph. Reliquiæ S. Felicitatis. Reliquiæ S. Regundis.

quas,

t

E

u

x

y

z

aa

bb

cc

dd

ee

ff

gg

hh

hic expressas,

8 In alia capsula de tunica S. Mariæ. De capillis S. Petri. Reliquiæ SS. Cosmæ et Damiani. Reliquiæ S. Germeri. Reliquiæ S. Remedii. De sanguine S. Leodegarii cc. De sudario Domini, cum quo in sepulchro jacuit. Reliquiæ S... dd. Reliquiæ S. Nicolai. Reliquiæ S. Sophiæ. Reliquiæ S. Simphoriani. Reliquiæ SS. Fabiani et Sebastiani. Reliquiæ S. Hilarii. Reliquiæ S. Justi. Reliquiæ S. Anastasiæ martyris, de capillis ejus. Reliquiæ S. Benedicti abbatis ee, de cilicio ejus, de calciamentis Domini.

singillatim

cc

dd

ee

ff

gg

hh

9 In tertia capsula, Reliquiæ S. Petri Apostoli. Reliquiæ S. Andreae. Reliquiæ S. Farulphi. Reliquiæ S. Maxentii. Reliquiæ S. Suplicii. Reliquiæ S. Remigii. Reliquiæ S. Marculfi. Reliquiæ S. Marciani ff. Reliquiæ S. Joannis Baptistæ. Reliquiæ S. Bibiani gg. Reliquiæ S. Martini. Reliquiæ S. Palladii. Reliquiæ S. Aviti. Reliquiæ S. Boniti. Reliquiæ S... hh. Reliquiæ SS. Cornelii et Cypriani. Reliquiæ S. Crisanti. Reliquiæ S. Cassiani. Reliquiæ S. Frontini. Reliquiæ S. Amandi. Reliquiæ S. Candidi. Reliquiæ S. Euphemie; de sanguine ejus. Reliquiæ S. Stephani urbis Romæ.

habes.

10 Istitis autem prædictis, et aliorum quam plurimum Sanctorum, S. Stephani ecclesia decoratur patrociniis, qui cœlestis regni cives cum Christo

51

existunt

AUCTORE
ANONYMO.

existunt eximii, quorum omnium piissimis et assiduis intercessionibus, nostris omnibus purgemur occultis, et eorum consortia sine mereamur consequi; annuente ipso Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat per infinita sæculorum sæcula. Amen.

ANNOTATA.

a De S. Stephani templo vide num. 49 et seqq., ubi id, saltem integrum, et primo a S. Petronio conditum fuisse, haud omnino certum esse, reperies.

b S. Petronium, quas sive ex Oriente, sive aliunde Sanctorum exuvias conquisiverat, et partim in S. Stephani templo deposuerat; illic quoque, ne forte quemquam eas furto auferendi libido incesset, abscondisse, anonymi conjectura est parum verosimilis. Quo quidem tempore, qua barbarorum in Italiam incursione hominum conspectui simul et venerationi subtrahere fuerint, haud exploratum habetur; quamquam non desint, qui id, ineunte sæcula decimo, Hungarorum, caedibus incendiisque Italiam sedantium, metu factum velint: at ipsius S. Petronii opera abditas fuisse in tenebris, ægre credit, opinor, qui Sanctorum exuvias, non ut lateant, sed ut pro meritis a fidelibus honorem cultumque consequantur, passim conquiri solere, animadverterit. Quid quod ipsa reconditarum a S. Petronio, ut tanonymo nostro placet, reliquiarum enumeratio non unius forte Sancti, S. Petronio longe recentioris, reliquias suggerat? Vide Annotata hic ad lit. ee.

c Hiatus Ms. nostri ex Patricello, qui eandem Inventionem e monachorum, ut apparet, S. Stephani Chronico describit, suppleo: refert itaque is, S. Stephani abbatem et monachos, cum ex codice quodam, multa Sanctorum pignora, tribus inclusa copsis, in S. Stephani templo latere intellexissent, ad eorum perquisitionem animum serio adiecisse, natu grandiores consuluisse, num quid de reliquiis latebris, sive a se olim visum, sive a maioribus acceptum, compertum haberent: quos inter nonnulli fuerint, qui dicerent, visum a se olim sepulchrum in S. Petri sacello marmoreum, sub altaris majoris ambonem situm, et humo deinde, cum id sacellum instaurabatur, coopertum. Itaque loci abbatem, imo una cum episcopo consilio etc.

d Nimirum hujus nominis I, qui ab anno 1150 Bononiensibus præfuit, et Gerardum anno 1143 habuit successorem.

e Vide infra lit. h.

f Hinc ea, ut Casalius refert lib. vii de S. Stephani basilica cap. 2, manavit in vulgus opinio, S. Petri, Apostolorum principis, corpus in illa basilica, illuc a S. Petronio delatum, delitescere; eoque sensim crevit, ut immensam illum alliceret hominum multitudinem. Male id habuit Eugenium IV, Pontificem Romanum, quod magna inde pietati, in S. Petri corpus exhiberi in Urbe solita, decessio feret. Ergo inscriptionem memoratam auferri, sacellum humo oppleri, ingressum crasso pariete obturari jussit. Evolutis exinde annis 62, rogatu Juliani, tum S. Petri ad Vincula Cardinalis, Alexandri vero VI, Romani Pontificis, indulgentia, fidelium pietati denuo patuit: at non absque anathematis fulmine, si quis, S. Petri, Apostolorum principis, corpus eo loci quiescere, asseveranter adstrueret. Corpus S. Petri Romæ, etiam diu post S. Petronii ætatem, diligentissime fuisse servatum, vel ex sola Gregorii Magni ad Constantiam Augustam Epistola liquet, alioque monumenta non pauca ostendunt. Papebrochium consule tom. V Junii pag. 458. Vide interim, quam levi subinde indicio et causa fiat, ut nominatissimorum etiam Sanctorum reliquiis minus cauti, aut proprii splendoris plus æquo amantes, licet alibi servatis, gloriantur.

g Quos inter ipse Inventionis auctor fuit. Vide infra lit. n.

h En scopulum alterum, in quem Rerum Bononiensium scriptores aliquot impegnerunt. Sancti cujusdam, nomine Isidori, corpus inventum est: Isidori Hispalensis continuo creditum est; qui tamen Hispali

mortuus, et inter S. Leandrum fratrem, et S. Florentinam sororem medius sepultus est. Vide illius Vitam ad diem 3 Aprilis nostro in Opere illustratam. Constantinus abbas Cojetanus Isidori Siculi corpus Bononiæ servari autumat, qui Bononia transiens mortalitatem explevit; quo etiam accedit Constantinus Rabbius in suis in Sigonium Annotationibus.

i Corpora SS. Innocentium S. Petronius quinque Bononiam attulisse et in S. Stephani templo collocasse fertur: tria ex his S. Stephani templum retinuit; reliqua duo Martinus, abbas S. Stephani commendatarius, metropolitana ecclesiæ dono dedit; anno 1163, ut notat Masinius pag. 367. Errore typographico, ut opinor, apud Casalius lib. vii cap. 4 legitur annus 860.

k Joan. 16 §. 24.

l Mons est prope Hierosolimam (Calvarium Latini dicunt) in quo Christus cruci affixus est.

m Nimirum ex illo, quo Deus populum Israeliticum in deserto pavit: at rem, per se haud satis certam, Pullienus Luparus et Patricellus magis etiam mihi suspectam faciunt, cum aiunt, in singulis illius, quod in S. Stephani servatur, gravis signum crucis naturaliter impressum apparere. Manna Exodi 16 et numerorum 11 litteræ sacræ describunt, sed crucis illi impressæ nuspam mentionem faciunt. Manna quidem pilo tonsum Corpus Christi in cruce significat, ut Beda docet in cap. 16 Exodi; sed, ut vides, pilo tonsum, non crucis signo conspicuum. Absit tamen, ut S. Petronium inde culpemus: nam et Sanctorum reliquias aliquot perperam hic illi adscribi, videbitur infra.

n Testem igitur reperitur reliquiarum oculatum habemus, quod num. 36 monui.

o Eadem fere Sigonius lib. u de Epp. Bononiensibus ad annum 1140 et seq. his verbis refert: Verum ex ejus (Henrici episcopi, hujus nominis I) rebus nihil præclarior, atque ad famam posteritatis splendidius extitit, quam quod sacrum thesaurum, nempe ipsum S. Petronii corpus, civitati illa tempestate incognitum, reperit, ac populo indicavit. Etenim cum sequenti anno (1141) in festo ipsius, sanctarum reliquiarum, quæ in æde S. Stephani ab antiquo tempore servarentur, recensionem fieri placuisset, cum alia præclara, tum præcipue ossa ipsius S. Petronii in sepulchro Domini sunt inventa, quæ tum in ignoratione omnium versabantur. Potestate autem inspiciendi populo per ipsum episcopum facta, omnibus et sacris et profanis ordinibus advocatis, celebris pompa ac supplicatio est adhibita, atque ut is dies apud posteros insignis maneret, ex consilii decreto consules edixerunt, ut in posterum quicumque ad solem S. Petronii convenissent, diebus octo, festum antecedentibus et totidem subsequentibus, ab omni creditorum molestia tuti essent, ac merces sine professione inferre et offerre quascumque possent. Episcopus autem indulsit, ut, quicumque eo die crimina rite confessus esset, eorum biennem indulgentiam obtineret. Institutum inde mansit, ut, qua die S. Petronii memoria, eadem etiam Inventionis sanctarum reliquiarum celebraretur.

p Nimirum S. Floriani et sociorum martyrum; de quibus vide num. 34 et seqq.

q S. Floriani, ceterorum ducis.

r Hæc de S. Floriani sociis intellige: vel certe, si tum temporis tum S. Floriani, tum sociorum ejus reliquias idem tumulus texti, postmodum ab invicem sejunctæ fuerint, vel anno 1553, quo S. Joannis Evangelistæ sacellum fuit extractum, ut Masinius ad diem 16 Decembris scribit, vel tempore quovis alio. Vide Comment. prævium locis paulo supra citatis.

s Consule Annotata hic ad lit. b.

t Non meminit illius Patricellus in earundem reliquiarum Catalogo.

u « Per pallium memoria S. Michaelis » forte intelligit pallium rubrum, quo altare ecclesiæ S. Michaelis in Monte Gargano repertum fuit contextum, secundum

A secundum Acta Apparitionis S. Michaelis tom. VIII Septembris pag. 62, num. 7 sub finem: verum hæc apparitio post S. Petronii tempora contigit. Vide eundem tomum pag. 37 ad lit. F. *Oedipus non sum, qui, quæ hic, qualesve reliquiæ memorentur, divinam. Servatas in S. Stephani templo reliquiæ enumerant Patricellius, Pullienus Luparus, Casalius: at ex his nullus similes reliquiæ memorat. Ineptus igitur illarum descriptor vel vitiose in chartam ista conjecerit, vel absurde adjecterit ceteris.*
 x Seu Majoris dicti.
 y Seu Minoris, Hierosolymitani episcopi.
 z Omissæ apud Patricellium.
 aa Sancti nimirum Hilarii, ex Patricellii Catalogo.
 bb Apud Patricellium omissæ.
 cc Cujus? Leodegarius, episcopus Augustodunensis

et martyr, notissimus est, sed fuit tantum sæculo VII. Recenseri hic interdum reliquiæ Sanctorum, qui S. Petronio etiam sæculis aliquot posteriores sunt, non vana est suspicio; quod in S. Benedicto paulo post patebit.

dd S. Mennæ. Ex Patricellii Catalogo.
 ee Nequit hic intelligi Sanctus, Benedicto, Ordinis monastici apud Occidentales instauratore, antiquior, qui sæculo sexto agere in terris desiit: alque adeo procul dubio hujus reliquiæ in S. Stephani templo S. Petronius non recondidit. Hinc porro non infundata suspicio enascitur, et alias quoque hic reliquiæ S. Petronio acceptas ab anonymo referri, quas serius S. Stephani ascetæ sibi compararunt et humi occultarunt, quod paulo ante monui.

ff Macrini, legit Patricellius.
 gg Lege: Bibianæ, ut Patricellius.
 hh S. Dindymi. Ex eodem.

AUCTORE
ANONYMO.

DE S. QUITINO MARTYRE

IN TURONIA, GALLIÆ PROVINCIA.

SYLLOGE.

De cultu, martyrii causa, loco et tempore.

B

C. S.

E

POST MED.
SÆC. VI.
Hodie annun-
tiatur

Hunc S. Quintinum, longe diversum a celebri cognomini martyre apud Veromanduos passo, cultoque die 31 hujus mensis Octobris, hodie annuntiat Ms. codex Daveronensis, inter Auctaria Usuardina apud Sollerium nostrum relatus. Sic autem habet: In pago Turonico, sancti Quintini martyris. Iisdem plane verbis eodemque die ipsum memorant nostrum Ms. Florarium Sanctorum, Usuardini Martyrologii editio Lubeco-Coloniensis, Grevenus et Molanus; atque ex hoc Philippus Ferrarius in Catalogo Generali Sanctorum, ubi similiter ait: In territorio Turonensi, S. Quintini martyris. Paulo plura, nec tamen meliora, de eodem scripsit Andreas Saussayus in Martyrologio suo Gallicano ad hunc diem, Item apud Turones, inquit, S. Quintini martyris, qui Christi nominis ferventissimus propugnator sanguinem pro eo libenter profudit, morteque immortalitate commutata, de supplicio ad triumphum perennem evectus est. Qui hæc legerit, viæ dubitabit, quin hic S. Quintinus pro Christiana religione asserenda, uti Quintino Veromanduensi obtigit, sub ethnicis fuerit passus: at non ita esse, mox constabit.

2 Castellanus in Martyrologio Universali ampliore illius notitiam tradit, ac martyrii causam et locum exponit verbis Gallicis, quæ Latine subjuncto. In Turonia S. Quintinus, ex Villa-Parisiaca oriundus, pro castitate trucidatus in ripa fluvii Angerisci. Sunt ex ejus reliquiis in Meldensi ecclesia S. Stephani. Etiam clarius loquitur auctor Martyrologii Parisiensis, anno 1727 Parisiis editi, in quo inter Addenda et emendanda ad hunc diem 4 Octobris, pag. 15 sic legitur Latine: In territorio Turonensi, sancti Quintini, apud villam Parisiacam nati et enutriti; qui cum in exercitu Gunthramni regis militaret, ad illicitos amores ab impudica muliere frustra sollicitatus, ejusdem insidiis ad Agneriscum (lege Angeriscum) amnem cæsus est. Ejus reliquiis aliquot ditata est cathedralis ecclesia sancti Stephani Meldensis. Secundum hæc Quintinus ille, non fidei Christianæ assertor, sed pudicitie castitatisque servandæ causa; nec ab ethnicis, sed ex impudicæ mulieris machinatione passus est, vere tamen martyr, utpote pro virtute ad Christianam religionem spectante occisus.

sed postmodum colitur in Turonensi ecclesia S. Martini,

3 Hactenus de Martyrologiis, in quibus S. Quintini memoriam hoc die signatam reperi. Verum in Breviario insignis ecclesiæ S. Martini Turonensis, anno 1653 typis edito, idem ille Officio trium le-

ctionum celebratur postmodum, seu 3 Octobris; quod tamen non alia de causa fieri puto, quam quod dies quartus impeditus sit festo S. Francisci Assisiatis, qui Officium novem lectionum in eodem obtinet. Oratio hæc ibidem præscripta est: Beati Quintini martyris nos faciat, Domine, passio veneranda lætantes; et, ut eam sufficienter recolamus, efficiat promptiores. Per Dominum. Lectiones vero sic habent: LECTIO I. Quintinus nobilis quidem genere, sed moribus præstantior, ex pago, ut credimus, Parisiaco nobis prolatus est, Meldis vero civitate genitus est. Is pergens ad pagum Turonicum, ibi cujusdam Gunthramni ducis ac comitis se subdidit obsequio. Qui cum esset egregia forma et virtutibus ornatus, domina quædam, nomine Aga, cepit illius amore flagrare, ita ut eum adulterinis obtutibus et nefariis suasionibus ad impudicitiam frequenter provocare conaretur.

4 LECTIO II. Verum, quo major erat mulieris impudentia, eo constantior fuit Quintini pudicitia, qui nec impudicæ mulieris blanditiis nec muneribus adduci potuit, ut ei ullo modo acquiesceret; sed pestiferum illius consilium detestatus, se domini sui matrimonium non fraudaturum, spondidit. Itaque Quintinus remeans ad injunctum sibi officium, in loco, qui est super Ageriscum fluvium, ibi aliquantisper commoraturus, domino suo temporale obsequium exhibebat. Interim Aga videns, suis blandimentis non posse Quintinum allicere ad consentiendum stupro, ira exardescens meditatur, quoniam pacto Adolescentis injuriam ulcisceretur.

5 LECTIO III. Direxit itaque impia sceleratos satellites, ut Quintino necem inferrent, præcipiens imprimis spiculatori, ut Juveni non parceret gladio, qui designatus fuerat suo sociari thoro. Evaginato igitur mucrone, amputatum est caput gloriosi Martyris, sicque duplicem, virginitatis et martyrii, palmam assecutus migravit in cælum. Sublatum, ut aiunt, caput a propriis membris, propriis bajulans manibus, in fonte, qui nunc usque in eodem loco emanat, aquis baptizavit; hincque non longe abiens, propria quievit voluntate. Hactenus laudatæ tres Lectiones insignis ecclesiæ S. Martini Turonensis, quæ licet de martyrii causa cum Castellano et Parisiensi Martyrologio consentiant, in aliquibus tamen narrationis adjunctis dissonant. Singulæ paululum expendamus.

ex cuius Bre-
viario Lectio-
nes proprias

F

hic expenden-
das damus.

6 Meldisne, quæ Galliæ civitas episcopalis et Briæ provinciæ caput est, decem circiter leucas Gallicas Parisiis dissita, vernacule Meaux appellata; an in Villa-Parisiaca, Gallis Ville-Parisis dicta, quæ in

Non satis cer-
tum mihi est,
an Meldis, an
in Villa-Pa-
risiis